

Danbjørg skrivur

Hví rýma konufólkini av landinum?

Eg siggi grein í SOSIAL-
INUM við stórar yvirskrift, ið
ljóðar soleiðis: »Tjóðarinn-
tan skerd av konufólkatrik-
Har stendur eitt orð, sum eitur
»Teira«. Men onki stendur um,
hvørjir hesir eru, sum tit nevna
»Teira«. Men hesir »Teira« hal-
da, at tað er ein landslukkan,
at konufólkini rýma av land-
inum; tí hetta konufólkatrik-
skerjir tjóðarinnatøkuna. Hetta
man litið hava at týða, tá ið
tann stóra tjóðarinnatøkan, sum
áður var, ongantíð gav arbeiðs-
gentunum somikið av lon, at
tær stóðast á teim finu gisting-
arhúsum.

Eg veit ikki, hvat lonin er í
øðrum londum og heldur ikki,
hvussu tann lonin er, sum gent-
ur fáa í Føroyum. Men okkurt
er galið, tá ið allar gentur fara
út í onnur lond at fáa ser ar-
beið, og ongar gentur stóðast
á teim finu gistingarhúsum í
Føroyum.

So er eitt enn at spyrja, og
tað er, um arbeiðsgentur ikki
verða dyktar ovnógv undir í
skatti og tolli, eg veit tað ikki,
men ofta hoyrir ein fólk siga,
at arbeiðsgentur rinda nógv
størri skatt enn fleiri hogir harr-
ar, sum koyra í egnum luxus-
bílum og nærum á hvørjum ári
ferðast uttanlands í langar tíð-
ir og nýta livið suðuri við Með-
alhavið og aðrastaðni. Har er
okkurt galið. Ja, tað er tað, at
arbeiðsgevarar geva upp inn-
tøku arbeiðsmanna og fiski-
manna og gentulonirnar, með-
an onki »kontrole« er við teim
»finu«. Tey geva upp, sum tey
sjálvi vilja og finna fyr gott.

Gamla sjálvstýrið vildi ikki
koma í landsstýrið við javn-
aðarmonnum, tí vit vilja ikki
yvirtaka skúlan. Vit javnaðar-

menn halda, at tað er meira
neyðugt at fáa fleiri skúlar t. d.
ungdómsskúlar, seymiskúlar,
hushaldsskúlar o. s. fr. — Hov-
du tilkikir skúlar verðið settir á
stovn, kundu líkindi verðið hjá
ungum gentum at stóðast her á
landi. Men her verður onki
hugsað um uttan at klandrast
um yvirtøku av skúla og øðr-
um, meðan uppbygging lands-
ins hevur verið gloymd hesi ár,
meðan tað sokallaða »sjálv-
stýrislandsstýrið« sat í Tinga-
nesi.

Men fyr at koma aftur til
tað stóru tjóðarinnatøku, sum
onnur lond fáa á hvørjum ári
av »turistum«, og sum vit eis-
ni kunna fáa nakað av, um
rætt verður framfarið.

Eingin fær meg at trúgva, at
tað er so stórt konufólkatrik í
Føroyum, at »turistar« ikki
kunna fáa bæði mat og drekka
og góða ansan, og er tað rætt,
at orsökini til hetta tap av inn-
tøku er konufólkatrik, so má
hesin skeivleikin verða rætt-
aður.

Men munnu ikki aðrar or-

sókir vera til, at ov fáir »tur-
istar« leita henda vegin?

Tað batar lítið, at góð gis-
tingarhús eru í Tórshavn, um
ongi ella ov fá eru aðrastaðni
kring landið; tí »turistar« vilja
siggi annað og meira enn
Havnina. Harfyr má verða
hugsað um at seta á stovn góð
gistingarhús fleiri staðni í Fø-
royum, og at tey færa, sum sigla
millum oyggjarnar megu verða
hóskandi til at flyta »turistar«.
Við hesum máli fyr egva var
tað, at P. M. Dam ætlaði at
lata byggja ein nýggjan, tíðar-
hóskandi »Smirile«. Men tá
reistist ein hørð mótstøða á
tingi, og tók »Smirile« málið úr
hondunum á P. M. Dam. Ann-
ars hevði tað nýggjan, skjótt-
gangandi og nýmótans farið
fyri langari tíð síðan verið kom-
ið at sigla, og landið kundi
longu havt vunnit tann nýggja
»Smirilin« fleiri ferðir aftur
bara av tí peningi, sum »tur-
istar« høvdu havt lagt eftir seg
her í Føroyum.

Konservatismen hevur verið
og er ein dyrur kleppur fyri
hitt føroyska samfelagið.

Latum okum vóna, at javn-
aðarflokkurin fær reinan meiri-
luta nú við komandi loftings-
val, so annað og betri skil fæst
á all okara samfelagsviður-
skifti.

J. H. Danbjørg

Sveinaprógv

YVIRLIT YVIR LÆRLINGAR SUM HAVA GJORT SVEINA-
ROYND Í TÓRSHAVN NÚ Í VÆR

Maskinsmiðir

Magni Petersen, Sandavági
Vilhjálmur H. Christiansen,
Tórshavn, silvurmedalju
Liggjas Sofus Sámalsson Han-
sen, Nordagota, rós
Erland Klein Joensen, Oyndar-
fjørður, rós

Andreas Sofus Klein, Strendur
Óssur Vágshøg, Tórshavn, rós
Poul Einar Mortensen, Porkeri
Hákun Jacobsen, Vest-
manna, rós
John Eli Toftegaard, Fugla-
fjørður, rós
Samuel Ferderik A. Johanne-
sen, Tórshavn
Kajberg Davidsen, Skála
Johan S. K. Johansen, Strendur
Heðin Hansen, Glyvrur
Andreas Joensen, Tórshavn

Automekanikarar:

Hogni Hansen, Tórshavn
Hjorleif Poulsen, Tórsh., rós
Ólavur Jóhan Reinert Peter-
sen, Saltnes, rós

Rør- og blikksmiðir

Óli Christian Jacobsen, Tórs-
havn, rós
Poul Aage Joensen, Hvítanes

Elektrikari:

Óskar Hovgaard, Hovi, rós

Húsasmiðir:

Tryggve Hammer, Trongis-
vágur, bronsumedalju
Hjalmar Elmlund Petersen,
Tórshavn, rós
Kári Slettenes, Tórsh., rós
Andor Sundar Hansen, Tórs-
havn, rós
Óli Joensen, Hesti, rós
Haldur Finnbjörn Karlsson
Vang, Kalbak, bronsumed.
Hans Finnbjörn Simonsen,
Argjar
Jón Steinólvur Miðberg, Vest-
manna
Peter Mikael Petersen, Tórsh.
Julius Johannes T. R. G. Pet-
ersen, Tórshavn

PÆTUR

Tey gyllandi mál

Tá kalla og draga
tey gyllandi mál
tá myndileikir treða
for hugtiknu sál,
og streingirnir spæla
hitt vónrika lag,
tú hoyr, hvat teir tala:
Dýrhalgað er fræ,
ið spirar og sprettur
í unglingsins lund,
tí ansa væl eftir
— ei ræðu um skund —
merkið at hevja
so glöygni hjart
og minni ei krevja
av tí, sum tú sært,
enn sjónir at rúma
í andriku mynd,
tá mál ikki fúna
í kravloysis synd.
Men norist tá fræið
í mætarí mold,
og fullkrynist træið
á friðari fold.

Ósannind, at P. M. Dam hevur reist nakað mál um broytan av heimastýrisl.

Heldur konservativt samarbeiði við loysingarflokk enn at vera
í stjórnarlag við sosialistunum var sambandsins støða.

Tað gongur orð av, at sambands-
menn og oddamenn fólkaflokksins
leggja ráð sauán um samgongu
aftaná næsta val.

Hvussu nógv, ið er í hesum
vita vit ikki við vissu. Men tað
ljóðar ikki ótrúligt, tá ið vit minn-
ast, hvat ið hendi, tá ið samband-
ið, ella ið hvussu er meirlutin av
tí, leyp um hásin á Thorstein Pe-
tersen og Hákun Djurhuus og
gjörði landsstýri saman við teim-
um heldur enn at halda fram við
at vera í parti við javnaðarmonn-
um. Tey gjördu tað, hóast at teir
vistu, at harðari slag kundu teir
ikki geva Andreas Samuelsen, ið
hevði skapt og leitt sambandið
mesta partin av tíð síni.

Tey gjördu hetta uttan um An-
drass Samuelsen.

Tíðindini um hesa gerð komu
honum so óvart og raktu hann so
dygt, at hann rýmdi heim og
strongdi tað heiti, at hann kom
ikki aftur til Havnar uttan í neyðs
orðum — og hetta helt hann eis-
ini.

Er tað fyri at káva útyvir tí
nýggja friggjarinun við fólkaflokk-
in, at sambandsmaður í blaði sín-
um, »Dimmalætting«, roynir at
bera tey ósonnu tíðindi, at P. M.
Dam, fólkatingsmaður, á ríkisdegi
uttan um lögting skal hava borið
fram uppskot um at broyta heima-
stýrislógina fyri at veita rúmari
ræsur fyri tjóðveldisflokksins sjálv-
stýrispolitikki.

Bygningssnikkarar:

Páll Petersen, Tórshavn, silv-
urmedalju
Jógvan Martin Jacobsen,
Glyvrar
Simun J. S. Richardson Poul-
sen, Fuglafjørði, rós
Hogni Jacobsen, Tórshavn, rós
Hergeri Jóanes Sonny á Mýr-
ini, Sandavági, rós
Petur Eikhólm, Hvalvík, rós

Múrari:

Hans Jacob Hansen, Tórshavn,
bronsumedalju

Bygningismálarar:

Signar Halgeir í Dali, Kví-
vík, rós
Baldvin Baldvinsson, Tórs-
havn, rós
Bergfríður Leiti, Fuglafjørði
Jóanes Klementsén, Tórsh., rós

Prentarar (setarar):

Aage Lindenskov Samuelsen,
Fuglafjørði, rós
Knud Ejler Thorsvig, Tórs-
havn, rós

Bakarar:

Hans Pauli Thomasen, Trong-
isvági
Bjarki Højgaard Petersen,
Runavík

Frisorinnur:

Tove Jensen, Tórshavn
Sólrun Larsen, Klaksvík, rós
Edny Kristina Skaalum, Tórs-
havn, rós

P. M. Dam hevur ikki lagt eitt
skriftligt orð á tingborð niðri um
broyting av heimastýrislógini.
Hann hevur heldur ikki sagt mun-
ligt orð um tað.

Annað er, at hann í samtalam
við blaðmenn sigur seg at hava
hildið fram yvir fyri ministeri
og fólkatinrsmannum, at tað er í
samhljóð við, ja beinavegin bein-
leis eftir orðum heimastýrisins,
at flagg okkara verður góðkent av
øllum londum og undir øllum við-
urskiftum.

Eisini er tað í samhljóð við heima-
stýrislógargarand, at feroingar fæ-
sess í norðendska ráðnum. Hetta
kann gerast við samtykt av hinum
norðanlndunum og krevur onga
broyting í heimastýrislógini.

At passið kann skrivast soleiðis,
at orðið »Føroyingur« verður sett
fyrst og aftaná tað í ella uttan
paretes viðmerking um, at avvar-
andi er danskur statsborgari. Ein
viðmerking, sum má vera gjord,
um passið skal verða avvarandi til
gagns. Enn eru Føroyar so ókend-
ar, at tað kann vera at kvíða fyri,
at um bara orðið »Føroyingur«
verður sett, koma menn ikki at
taka tað fyri fullt.

Uttanríkis hava vit ávis rætt-
indi sum at fáa serligan føroyskan
umboðsmann settan í uttanríkis-
ministerið og menn — uppá lands-
kassans rókning — settar við dansk
ar ambassadur og dansk konsulát.
Og tað stendur til ministerið og
fólkatingið at avgera størri »be-
fojelser« til heimastýrið viðákj-
andi samráðingum og avgerðum
við annað land í feroyinganna
áhugamálum í handli og vinnu við
ávis fremmand lond.

At hetta kann gerast uttan broyt
ing av heimastýrislógini, eisini
tað at føroyskur fólkatingsmaður
verður valdur í fólkatingsins føstu
uttanríkisnevnd.

Javnaðarmenn hava frá fyrsta
degi sett sær sum mál at loysa hin
tjóðskaparliga spurningin innan-
fyrí ríkisfelagsskapin við Danmark
og vinarlagi við donsku tjóðina.

Tað — at kalla hvørt sindrið —
sum er gjørt í so máta, er eftir
uppskoti frá javnaðarmonnum og
gjört soleiðis, at vinarlagið við
Danmark er vorðið betri og sterk-
ari av tí, samstundis sum tað hevur
borið andaligan og figgarligan
gróður til ta føroyska samfelagið.

— — —

Sambandið er so »konservativt«,
at tað hevur sýnt, at tað heldur vel-
ur at lyfta ein stökkonservativan
loysingarflokk sum fólkaflokkurin
ið hvussu er var tá, upp úr skarm-
inum enn at hava samarbeiði við
ein socialistiskan samríkisflokk.

Tað vil heldur fremja konserva-
tiva loysing enn møguligan sosia-
listiskan endaligan sigur.

Hetta er ein royndur lutur.

javna.